

In peregrinarile lor prin America, Ilf si Petrov au surprins cateva scene memorabile. Una dintre ele a avut loc la Hollywood, in discutia cu un cineast local, care s-a oferit sa le explice de unde provine ineptia filmelor americane. "Cinematografia americana este poate singura industrie in care capitalistii au intrat nu doar de dragul castigului. Nu intamplator facem filme idioate. Ni se ordona sa le facem astfel. Hollywoodul naucește intentionat capetele americanilor, dupa un plan anume, ii idobitoceste cu filmele lui. In productiile de aici n-o sa fie atinsa nicio problema serioasa de viata. Va garantez. Patronii nostri n-ar permite. Cu trecerea anilor, strategia aceasta a dat roade inspaimantatoare. Spectatorul american de rand a fost complet dezobisnuit sa gandeasca . A ajuns la un nivel incredibil de scazut (...) Va spun niste grozavii, dar asta stau lucrurile. E nevoie de multi ani de truda ca sa-i redai americanului simtul estetic. Si cine o va face?"

Putem ignora fara mare paguba inflexiunile comuniste din fragmentul de mai sus, dar diagnosticul ramane actual. Privind retrospectiv industria cinematografica, vedem ca singurele schimbari au avut loc la nivelul temelor abordate si in calitatea tot mai rudimentara a productiilor. In rest, Hollywoodul reprezinta aceeasi masinarie gigantica de reeducare sociala si intelectuala, in care beneficiile materiale pica in planul secund.

In ultimii ani se pot distinge in filmele americane doua tendinte oarecum corelate: stimularea entuziasmului revolutionar si plasarea valorilor sociale si intelectuale traditionale pe umerii figurilor malefic-autoritare. Cu alte cuvinte, in filmele de data mai recenta, personajele negative sau reprezentantii autoritatii statale devin principalele incarcarni ale unei ideologii conservatoare. In felul acesta, se hraneste pasiunea anarhica juvenila, la nevoie usor de redirectionat catre orice ameninta noua dezordine mondiala. Figurile detestabile nu sunt doar albi, crestini, barbati, ci intruchipeaza cu predilectie valori patriarhale.

De pilda, in distopia "V for Vendetta", a fratilor Wachowski, eroii incearca sa darama un totalitarism de inspiratie crestina, care are drept tinta principala homosexualii. Nu trebuie sa reamintim cat de implauzibila este aceasta perspectiva, deoarece scopul filmelor nu il reprezinta

anticiparea viitorului, ci modelarea mintilor; iar pentru asta fiecare copita indreptata spre ceea ce aduce macar vag a ordine traditionala merita ropote de aplauze din partea spectatorilor docili. Rezistenta virtuoaasa devine conformism dictatorial, iar rebeliunea totalitara capata prestigiul libertatii.

Nu este singurul caz de inversiune semantica. In „Interstellar”, personajul principal descopera ca manualele scolare ale fiicei sale au fost schimbate astfel incat sa arate ca misiunea Apollo a fost o inscenare de proportii. Teoria respectiva este colportata pe siteurile conspirationiste, inasa din perspectiva care ne intereseaza aici, conteaza doar valoarea ei propagandistica. In acest caz, autoritatile au fost investite, practic, cu discursul alternativ si i-au adaugat toate tarele adiacente. Daca in „V for Vendetta” viitorul era amenintat de totalitarismul crestian, aici autoritatile s-au transformat in revizionisti istorici, ambele scenarii complet improbabile, inasa perfecte pentru manipularea discursului.

O situatie oarecum similara apare si in filmul „Contagion”, unde eroul negativ este un blogger care avertizeaza asupra industriei „Big Pharma” si recomanda tratamentele naturiste. In final, personajul se dovedeste a fi un escroc cu interese pe piata de capital, iar salvatorii provin din industria farma, care creeaza peste noapte un vaccin miraculos pentru combaterea epidemiei. „Contagion” nu abunda in subtitliti, fiind de la bun inceput un film de propaganda, dupa cum a marturisit producatorul [Jeff Skoll](#). Insa ideile fundamentale raman aceleasi: oamenii de stiinta, alaturi de guvern, au la inima, mai presus de toate, interesele omenirii, la modul general, ticalosii sunt acei conspirationisti, negationisti, libertarieni, numiti-i cum vreti, care pun la indoiala axioma precedenta. In lumea reala, [Cass Sunstein](#), unul dintre consilierii presedintelui Obama, a sustinut in mai multe randuri ideea de [a infiltra](#) si anihila grupuri sau indivizi care se indoiesc de benevolenta guvernului.

Altfel, hranirea revolutiei este cvasiubicua in filmele de la Hollywood, de la copii infierbantati contra parintilor, pana la manifeste deschis revolutionare. Totul pare merit sa le sugereze privitorilor ca mai sunt legi naturale de daramat, ca mai sunt prejudecati care trebuie extirpate cu forcepsul din mintea oamenilor, ca pericolul vietii patriarhale pandeste la colt. Din acest motiv, hipersexualitatea capata valente subversive.

Dupa Donald Sutherland, inasa, exista filme explicit politice, programate sa starneasca tinerii la lupta, cum este de pilda „Hunger Games”. „Scoate lucrurile la lumina si te lasa sa le privesti. Si daca iei din film ceea ce sper sa iei din film, te va face sa gandesti mai serios despre mediul politic si sa nu fii delasator”, a afirmat actorul cu idei anarho-comuniste, care si-a exprimat dorinta ca noua generatie sa faca orice, numai sa realizeze ceva revolutionar.

Leni Riefenstahl la Hollywood

Scris de Ninel Ganea

Joi, 08 Ianuarie 2015 13:37

Privite din acest punct de vedere, singura ratiune a filmelor hollywoodiene o reprezinta diseminarea unei ideologii revolutionare si nu vreo legatura vaga cu esteticul. Propaganda rabufneste din spatele ecranului si tinteste mintile netulburate, care pleaca de la cinema amuzate si sigure de ideile lor. La orice argument vor raspunde pe urmele lui Leni Riefenstahl: „Realitatea nu ma intereseaza”.